

Midtre Romerike Avløpsselskapet IKS
Lystadvegen 140
1921 Sørumsand

Saksbehandler:

Simon Haraldsen

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Midtre Romerike Avløpsselskap IKS

Kontrollnummer: 2019.116.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Andreas Smedsrud, daglig leder

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Simon Haraldsen

Andre deltagere fra virksomheten:

Kirsten Mortensen, prosessingeniør

Hans Tolo, automasjonsingeniør

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oslo og

Viken:

Anette Strømme

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Midtre Romerike Avløpsselskap (MIRA) IKS den 21. november 2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket 3 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- MIRA IKS sin miljørisikovurdering for ytre miljø er mangelfull.
- MIRA IKS sin beredskapsplan for ytre miljø er mangelfull.
- MIRA IKS mangler en samordnet oversikt over virksomheter med påslipp til det kommunale avløpssystemet fra eierkommunene.

Anmerkninger:

- MIRA IKS bør utarbeide en overordnet plan med tiltak for håndtering av avløpsvann som er samordnet med eierkommunenes planer.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

18. 12 2019	Simon Haraldsen	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	seksjonssjef

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Gjerdrum kommune
- Fet kommune
- Sørums kommun

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Midtre Romerike Avløpssekskap IKS	
Organisasjonsnr.: 911 808 005	Eies av: Fet,Sørum og Gjerdrum kommuner
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000 Oppsamling og behandling av avløpsvann	

Kontrollert enhet

Navn: Midtre Romerike Avløpssekskap IKS	Anleggsnr.:
Kommune: Sørum	Fylke: Akershus
Anleggsaktivitet: Interkommunalt avløpsrenseanlegg	
Tillatelse gitt: 03.06 2013	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Tillatelsen datert 03.06 2013
- Ledningsanlegg
- Utslipp til vann
- Internkontrollforskriften

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

MIRA IKS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må MIRA IKS innen 1. mars 2020 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Gjennomføring av tiltakene kan bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/ Anette Strømme.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 1. november 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil MIRA IKS bli ilagt et gebyr på kr 19.700 for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

MIRA IKS sin risikovurdering for ytre miljø er mangelfull.

Avvik fra:

Utslippstillatelse for Midtre Romerike Avløpsselskap IKS - MIRA, datert 03. juni 2013 (tillatelsen), punkt 3.

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 18: «Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall» (tankforskriften) § 18-4.

Kommentarer:

MIRA IKS skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet og vurdere resultatene når det gjelder hva som er akseptabel risiko. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning av vann, grunn og luft. Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akuttforurensning og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre. På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak og ha en oppdatert handlingsplan med frister og ansvarlig for tiltaket.

Kapittel 18 i forurensningsforskriften gjelder for tanker med kjemikalier og farlig avfall på mer enn 2 m³. Rutiner for drift og overvåking av tanken skal forankres i internkontrollsystemet.

Ut fra gjennomgangen som ble gjort på tilsynet påpeker vi følgende mangler:

- Miljørisikovurderingen synliggjør dårlig hvilke aktiviteter og hendelser som har høyest risiko og konsekvens for utslipp til ytre miljø.
- Miljørisikovurderingen er mangelfull for tanklagring og tilhørende aktiviteter.
- Sårbarheten og oversikt over ytre miljø som kan bli berørt av ulike type utslipp er mangelfullt beskrevet.
- Tiltaksplan som er satt opp ut fra risikovurderingen er ufullstendig. Tiltaksplanen skal bygge på en helhetlig miljørisikovurdering med dato for frist når tiltaket skal være utført og hvem som er ansvarlig.
- Det mangler en oversikt over hvilke reservedeler som er kritiske og som skal lagerføres.

Avvik 2

MIRA IKS sin beredskapsplan for ytre miljø er mangelfull.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 3.3.

Kommentarer:

På bakgrunn av de farer, hendelses og konsekvenser som er identifisert i miljørisikovurderingen gjennomføres en beredskapsplan. Beredskapsplanen legger grunnlaget for operativ beredskap med mål og dimensjonering for håndtering av de valgte hendelser. Hendelsene identifisert i risikovurderingen med uakseptabel risiko skal være beredskapsmessig dimensjonerende for avløpshåndteringen i MIRA.

Det forelå en beredskapsplan fra 2018. Beredskapsplanen må oppdateres når fullstendig miljørisikovurdering er gjennomført. Det skal foreligge en skriftlig plan for øvelser. Øvelsene skal evalueres og bidra til at virksomheten på best mulig måte kan håndtere denne type hendelser og andre liknende hendelser i fremtiden.

Avvik 3

MIRA IKS mangler en samordnet oversikt over virksomheter med påslipp til det kommunale avløpssystemet fra eierkommunene.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 14.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 6 samordning.

Kommentarer:

Forurensningsforskriftens § 15A gir kommunene en viktig rolle som myndighet for påslipp til avløpsnett utfra bestemte kriterier fastsatt i § 15A-4.

Eierkommunene vil være pålagt i henhold til krav i utslippstillatelsen å ha en oppdatert liste over virksomheter med påslipp til kommunalt nett. Gjennom kommunens pålagte oversikter over virksomheter skal selskapet utarbeide en samordnet liste over prioriterte virksomheter som representerer en risiko for avløpsrensing- og slamhåndtering. Nødvendige varslingssystemer etableres med virksomheter som en del av beredskapsplanen og interkontrollsystemet.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

MIRA IKS kan utarbeide en overordnet plan med tiltak for håndtering av avløpsvann fra eierkommunene.

Kommentarer:

Fylkesmannen anbefaler MIRA IKS å utarbeide en overordnet plan sammen med eierkommunene Sørumsund, Gjerdrum og Fet, for tiltak på ledningsnett for å få ned

fremmedvannsandelen til renseanlegget. Planen blir viktig for å videreutvikle felles mål og tiltaksstrategier med eierkommunenes hovedplaner for å se hele totalsystemet i en helhet og med fokus på resipienter. Planen vil også bidra til å konkretisere videre de mål og føringer som ligger i MIRAs stragiske plan 2018-2021.

8. Andre forhold

Slamsituasjonen er avklart. MIRA IKS skal investere i nytt ORSA-anlegg som er forventet å stå ferdig i løpet av høsten 2020. ORSA-anlegget skal ha kapasitet for slambehandling fra MIRA, Nittedal kommune, Aurskog-Høland kommune og Enebakk kommune. Inntil MIRA IKS sitt eget slambehandlingsanlegg står klart, blir slam levert til Våler kommune i Solør, Hedmark. Når biogassanlegget på Krogstad står ferdig i 2025 er det forventet at slam skal leveres dit og ORSA-anlegget ved MIRA vil bli et beredskapsanlegg for slam.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen